

CESTY EVANGELIA

Mozaika duchovní služby apoštola Pavla v Korintu

První čtení:

Izajáš 57,14-21 / Text kázání:

Skutky 18,1-17

PRVNÍ ČTENÍ

Izajáš 57,14-21 Řekne: "Navršte, navršte násep, vyrovnejte cestu, odstraňte mému lidu překážky z cesty!" 15 Toto praví Vznesený a Vyvýšený, jehož přebývání je věčné, jehož jméno je Svatý: "Přebývám ve vyvýšenosti a svatosti, ale i s tím, jenž je zdeptaný a poníženého ducha, abych oživil ducha ponížených, abych oživil srdce zdeptaných. 16 Nechci vést spory navěky, nebudu trvale rozlícen, jinak by přede mnou každý duch zemdlel; vždyť vše, co dýchá, jsem učinil sám. 17 Rozlítíl jsem se, když se lid provinil chamtivostí, bil jsem jej, skryl jsem se v rozlícení, že se odvrátil a šel cestou svého srdce. 18 Viděl jsem jeho cesty; vyléčím jej však a povedu, vrátím potěšení jemu a těm, kdo s ním truchlí. 19 Stvořím ovoce rtů. Pokoj, pokoj dalekým i blízkým, praví Hospodin. Vyléčím jej. 20 Svěvolní budou jak vzedmuté moře, které se nemůže uklidnit, jehož vody vyvrhují špínu a kal. 21 Nemají pokoj svěvolníci," praví můj Bůh.

TEXT KÁZÁNÍ

Sk 18,1-17 Potom odešel Pavel z Athén a přišel do Korintu. 2 Tam se setkal s jedním Židem, který se jmenoval Akvila a pocházel z Pontu. Nedávno přišel se svou manželkou Priscillou z Itálie, protože císař Klaudius vydal rozkaz, aby všichni Židé opustili Řím. Pavel se s nimi sblížil, 3 zůstal u nich a pracoval s nimi, poněvadž měli stejné řemeslo - dělali stany. 4 Každou sobotu mluvil v synagoze a snažil se získat židy i pohany.

5 A když přišli z Makedonie Silas a Timoteus, věnoval se Pavel zcela kázání a dokazoval židům, že Ježíš je zaslíbený Mesiáš.

6 Židé se však proti Pavlovi postavili a rouhali se. Proto setřásl prach ze svého roucha a řekl: "Vy sami jste odpovědni za svou záhubu. Já jsem vůči vám bez viny a od této chvíle se obrátím k pohanům." 7 Odešel ze synagógy a působil v sousedním domě Tita Justa, pohana, který uvěřil v Hospodina. 8 Představený synagógy Krispus a všichni, kteří byli v jeho domě, uvěřili Pánu; také mnozí z Korint'ánů, kteří Pavla poslouchali, uvěřili a dali se pokřtít.

9 Jedné noci měl Pavel vidění, v němž mu Pán řekl: "Neboj se! Mluv a nemlč, 10 protože já jsem s tebou a nikdo ti neublíží. Mnozí v tomto městě patří k mému lidu." 11 A tak tam Pavel zůstal jeden a půl roku a učil je Božímu slovu.

12 Když byl Gallio místodržitelem v Achaji, vystoupili Židé společně proti Pavlovi, přivedli ho na soud 13 a takto ho obžalovali: "Tento člověk přemlouvá lidi, aby uctívali Boha v rozporu se zákonem." 14 Když se už Pavel chtěl hájit, řekl Gallio Židům: "Kdyby šlo o nějaký přečin nebo dokonce zločin, náležitě bych vás, Židé, vyslechl. 15 Poněvadž se to však týká sporů o slova či nějaká jména a váš vlastní zákon, vyříd'te si to sami mezi sebou. Tím se já jako

soudce zabývat nebudu." 16 A dal rozkaz, aby je vyvedli ze soudní síně. 17 Tu se všichni chopili představeného synagogy Sosthena a bili ho přímo před zraky soudce; ale Gallio tomu nevěnoval pozornost.

KÁZÁNÍ – MOZAIKA VYTVÁŘEJÍCÍ KONTEXT MISIE

Kniha Skutků apoštolů nám představuje **dějiny toho, jak se začalo šířit evangelium o Pánu Ježíši Kristu**; jak překračovalo jinak nepřekročitelné hranice – duchovní, společenské i teritoriální.

To, **čeho jsme byli svědky minulou nedělí** při oddělení Pavla a Barnabáše v antiochijském sboru, totiž že tehdy šlo o poslední kamínek do mozaiky misie k pohanům, platí i dál.

Příběh o vzniku křesťanského sboru v Korintu je toho příkladem. I zde hrály svou roli různé jednotlivosti, které když se daly dohromady, bylo na světě duchovní probuzení. Misie nestála na jednom superhrdinovi s nadzemskými schopnostmi. Stojí za to si projít, co všechno tvořilo kontext služby apoštola Pavla v Korintu.

1. SPOLUPRACOVNÍCI

To první, co chci zmínit, je skutečnost, že apoštol Pavel potřeboval nejenom moudrost a Boží moc ke zvěstování evangelia, on **potřeboval i pomocníky**, spolupracovníky. S Barnabášem se rozešel a Silase s Timoteem, které si poté vzal za své spolupracovníky, nechal v Makedonii. Do Korintu, zdá se, přišel sám.

Boží prozřetelnost mu ale ještě před jeho příchodem připravila pomoc (Pán Ježíš tam byl už před ním!). Nalezl židovské manžele Akvilu s Priscillou. I oni museli utéct z Říma po ediktu císaře Claudia (vyhnání Židů z Říma). Tento manželský pár mu poskytl na počátku jeho misie v Korintu **lidské a duchovní zázemí**. Měl se jak uživit (měli stejné řemeslo – šití stanů) a část svého času věnoval vyučování v synagoze. Snažil se přesvědčit své nejbližší – Židy, i vzdálenější – Řeky, že „Ježíš je zaslíbený Mesiáš“ (18,5).

Za nějakou dobu přišli jeho další spolupracovníci Silas a Timoteus, kteří mu umožnili věnovat se intenzivněji - zcela – kázání a dokazování, že „Ježíš je Mesiáš.“ Nevíme přesně, jestli apoštolovi uvolnili ruce ekonomicky anebo jejich přítomnost sama o sobě apoštola povzbudila k intenzivnějšímu kázání. Obojí je možné. Jestli něco smíme vyčíst docela zřetelně a jistě, pak pro misii v Korintu byli spolupracovníci velice důležití. Pán Bůh sám ve své prozřetelnosti připravil dobré zázemí.

2. ADRESÁTI – ODMÍTNUTÍ I PŘIJETÍ – MEZI MOCNÝMI

To druhé, co tvořilo kontext Pavlovy služby obecně, a co je vidět také v Korintu, jsou adresáti jeho služby. Apoštol se obrací **vždy nejprve ke svým nejbližším – k Židům**. Zvěstovat začíná tam, kde je do jisté míry doma - v synagoze. Tam má na co navázat, tam znají proroky a Mojžíše, vědí, kdo je to Hospodin, kdo je to Mesiáš, kdo je to Ježíš. V Anitochii Pisidské apoštol po neúspěšném pokusu oslovit Židy pověděl (Sk 13,46): „Vám mělo být hlášáno Boží slovo nejprve...“

Pavlova služba v korintské synagoze přinesla obojaké ovoce. Evangelium o Pánu Ježíši Kristu uvěřili dva představitelé synagogy – nejprve Krispus (a všichni, kteří byli v jeho domě; nechali se pokřtít; zmíněn v 1K 1,14)), a pak Sosthenes (zmíněn v 1K 1,1), který Krispa nahradil, ale posléze uvěřil a Židé si na něm veřejně vylili zlost. Jestli uvěřili dva představení synagogy, byla to pro apoštola jistě radost.

Mnozí Židé ovšem Pavlovo evangelium o Pánu Ježíši Kristu nepřijali, dokonce se mu rouhali. Fakticky to znamenalo odmítnutí další možnosti působit v synagoze: Sk 18,6 „Židé se však proti Pavlovi postavili a rouhali se. Proto setřásl prach ze svého roucha a řekl: *„Vy sami jste odpovědní za svou záhubu. Já jsem vůči vám bez viny a od této chvíle se obrátím k pohanům.*“ Odmítnutí vedlo apoštola Pavla k tomu, že **začal hledat otevřené dveře jinde**. Našel je hned vedle v domě pohana Tita Justa, proselytu, který uvěřil v Hospodina a posléze přijal evangelium. Jeho dům se stal ústředním místem zvěstování evangelia.

3. BOŽÍ VSTUP

Ke kontextu (misijní) služby kromě spolupracovníků a kromě toho, že apoštol viděl dobré ovoce i odmítnutí ústící do změny zaměření misie, patří i mimořádný Boží vstup. Nebylo to u vstupních bran v Korintu, ale až nyní, když apoštol opouštěl synagogu, se mu ukazuje ve vidění v noci Pán.

Apoštol Pavel nebyl nadčlověk. Myslím, že si umíme představit, že **napětí**, které prožíval, když se někteří otevřeně postavili proti němu a dokonce se proti němu rouhali, **se na něm projevovalo**. Umíme si představit, že prožíval nejistotu. (1K 2,3 Přišel jsem k vám sláb, s velkou bázní a chvěním;...) Vždyť zvěstování pohanům je tak jiné, než Židům. Bude muset hledat na co navazovat a jak ukazovat, že lidé potřebují Pána Ježíše a odpuštění hříčů. Věděl, že židovská obec se nesmíří s tím, že ji opustil (to se posléze potvrdilo). Možná dokonce uvažoval o tom, jestli nebude lepší odejít dál a věřit, že Pán Bůh své dílo v Korintu povede nějak dál. – Toto vše se pouze dohadujeme, ale do jisté míry právem, protože Pán Ježíš věděl, že je potřeba apoštola povzbudit a ukázat mu, že jeho služba v Korintu má ještě perspektivu.

Kdybychom chtěli rozebírat **formu nočního vidění**, pak o tom mnoho nevíme. Jediné co víme, je, že apoštol přesně věděl, o co jde. Kristus s ním hovořil (duchovním) jazykem, kterému apoštol rozuměl. Vidění splnilo svůj účel.

A co se obsahu týče, zaznělo dvojí:

1. „Neboj se! Já jsem s tebou, nikdo ti neublíží.“ Apoštol byl ujištěn o Boží ochraně. Zanedlouho ji zakusil, když se ho zastal při žalobě Židů sám místodržitel Gallio. Slova „Já jsem s tebou, neboj se“ povzbudila apoštola.
2. „Mluv a nemlč, mnozí v tomto městě patří k mému lidu.“ Jestli Pavel uvažoval o tom, jestli by nebylo lepší odejít jinam, pak nyní se mu dostává ujištění o tom, že má zůstat. V Korintu je ho potřeba. Dveře jeho služby – jakkoli jsou mu zatím skryté – jsou otevřené.

Není divu, že pak apoštol strávil v Korintu ještě rok a půl vyučováním Božímu slovu(!).

4. ZÁVĚR – CESTA EVANGELIA DNES

Pokusme se na závěr vystoupit z biblického světa a vzít si z něho Boží slovo do naší přítomnosti. Příběh misie v Korintu je **jedním z příběhů cesty evangelia**. Evangelium – zvěst o Pánu Ježíši Kristu – má i dnes překračovat propasti a přinášet to, o čem prorokoval Izajáš:

Iz 57,18-19 Viděl jsem jeho cesty; vyléčím jej však a povedu, vrátím potěšení jemu a těm, kdo s ním truchlí. 19 Stvořím ovoce rtů. Pokoj, pokoj dalekým i blízkým, praví Hospodin. Vyléčím jej.

Iz 57,15 Toto praví Vznesený a Vyvýšený, jehož přebývání je věčné, jehož jméno je Svatý: "Přebývám ve vyvýšenosti a svatosti, ale i s tím, jenž je zdeptaný a poníženého ducha, abych oživil ducha ponížených, abych oživil srdce zdeptaných.

Kniha Skutků se soustředí především na apoštoly, a proto se nám může zdát, že mnohé s námi konkrétně má málo co společného. Pokusme se najít inspiraci pro náš život nejprve z pohledu na apoštolskou službu, a pak z pohledu korintského sboru.

4.1. ZVĚST U POHLEDU NA APOŠTOLA A JEHO SLUŽBU

I my vydáváme svědectví evangelia. To má přinášet pokoj a oživení pro všechny, má přinášet zkušenost s Boží přítomností. **Cesta evangelia** ve svém nejširším kontextu začíná u těch nejbližších, ale nemusí tam končit. Je potřeba se učit přijímat to, že lidé budou odmítat evangelium. Bude jim to připadat jako bláznovství, anebo dnes spíš nepotřebnost. Často to jsou ti neblížší, u kterých se nejvíce divíme. Jako to slyšel apoštol Pavel, Pán má svůj lid, který čeká na evangelium. Je potřeba spoléhat na Boží svrchovanost, v níž Pán Bůh připravuje spolupracovníky. Akvilové, Priscily, Silasové a Timoteové – to jsou ti, kdo vytvářejí lidské a duchovní zázemí pro cestu evangelia. Bud' takové potřebujeme pro svou službu Pánu anebo takovými můžeme být. Je potřeba věřit v to, že Pán Ježíš otevírá dveře a on ví, kde je jeho lid. Je potřeba věřit v Boží ochranu a přítomnost. Je na ní potřeba učit se citlivosti na Boží řeč, kterou Pán ujišťuje o své přítomnosti a směřuje ke konkrétním úkolům a posláním.

4.2. ZVĚST Z POHLEDU KORINTSKÉHO SBORU

Podíváme-li se na dnešní příběh ze stran korintského sboru, který je tam tak trochu v pozadí, pak vidíme, jak vznikal a co k tomu patřilo: víra – křest – naslouchání Božímu slovu (*v Pavlově vyučování; Pavel nejenom „misionářil“, ale také budoval sbor*) – uctívání Hospodina.

Uvěřit a dát se pokřtít, naslouchat vyučování Božího slova a uctívat Pána Boha. To všechno učil Pavel Korintské. Sbor, v němž jsou všechny tyto prvky zbožnosti, je dobrou misijní základnou – ostrovem pokoje v nepokojném světě.

Jan Asszonyi

